

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Генеральний директор
ТОВ «М.С.Л.»

[Signature] /Б.В. Грищенко/

«26» грудня 2016 року

ПРОГРАМА
відповідального відношення до лотерейних ігор
(редакція від 26 грудня 2016 року)

1. Загальні положення

1.1. Ця Програма відповідального відношення до лотерейних ігор (далі за текстом – Програма) розроблена на виконання вимог Європейської Асоціації державних лотерей і ТОТО, закріплених в Стандартах відповідального відношення до лотерейних ігор, і містить правила, які МСЛ зобов'язується дотримуватись у сфері відповідального відношення до лотерейних ігор.

1.2. Ця Програма поширюється на всіх працівників МСЛ, які зобов'язані соціально-відповідально підходити до головних клієнтів компанії – гравців, сприяючи попередженню виникнення в них патологічної залежності від лотерей та формуючи в гравців виражене усвідомлення необхідності відповідального підходу з їх боку до участі в державних лотереях.

1.3. Ця Програма повинна переглядатись не рідше одного разу протягом календарного року.

1.4. У цій Програмі терміни вживаються в наступному значенні:

МСЛ – оператор державних лотерей ТОВ «М.С.Л.»;

Представник МСЛ – фізична або юридична особа, яка на підставі укладеного із МСЛ договору про розповсюдження білетів державних лотерей, здійснює продаж лотерейних білетів та/або інших документів, які засвідчують участь в державній лотереї, а також виплачує виграші відповідно до умов проведення відповідної державної лотереї.

Інші терміни, що вживаються в цій Програмі, розуміються у значеннях, визначених Законом України «Про державні лотереї в Україні», Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей, іншими чинними законодавчими та підзаконними нормативно-правовими актами України.

2. Принципи відповідального відношення до лотерейних ігор

2.1. Розроблення державних лотерей та просування їх на лотерейному ринку здійснюватиметься МСЛ з чітким дотриманням принципу безпеки гравця, принципу безпеки гри у державну лотерею, принципу захисту гравців від ігрової залежності та принципу поінформованості.

Принцип безпеки гравця полягає у недопущенні до участі в державних лотереях, які проводяться МСЛ, малолітніх та неповнолітніх осіб, постійне інформування гравців про можливість виникнення ігрової залежності, а також полягає у відповідальній обробці особистих (персональних) даних гравців та їх ставок.

Принцип безпеки гри у державну лотерею полягає у розробленні МСЛ лотерейних продуктів (лотерейних ігор), які є максимально безпечні для гравців (із низьким та середнім ступенем ризику) або впровадження яких на лотерейний ринок дозволить зменшити або більш ефективно регулювати ризики, що вже існують на цьому ринку, а також у просуванні лотерейних продуктів на лотерейному ринку із чітким дотриманням Кодексу реклами та маркетингу МСЛ, що розроблений у відповідності до Стандартів відповідального відношення до лотерейних ігор Європейської Асоціації державних лотерей і ТOTO.

Принцип захисту гравців від ігрової залежності полягає у забезпеченні гравців можливістю встановлювати для себе обмеження щодо участі в державних лотереях, які проводяться МСЛ із використанням лотерейних терміналів самообслуговування чи через канали віддаленого доступу (зокрема, Інтернет), відповідальному підходу до аналізу наміру (заявок) гравців збільшити раніше встановлені ними розміри самообмеження чи зменшення кількості раніше встановленої ними кількості самообмежень, а також у періодичному відволіканні представниками МСЛ гравців від гри на лотерейному терміналі самообслуговування в пунктах розповсюдження тощо.

Принцип поінформованості полягає в постійному забезпеченні гравців інформацією про умови проведення державних лотерей, вікові обмеження, вірогідність виграшу, засади відповідального відношення до лотерейних ігор, а також про ризики виникнення, заходи запобігання та негативні наслідки ігрової залежності. Дана засада передбачає також інформування гравців про телефон гарячої лінії, інші засоби зв'язку з МСЛ, контакти медичних/реабілітаційних центрів, в яких можна отримати допомогу з питань ігрової залежності (у тому числі дистанційно) тощо. Звіти, складені за результатами здійснення регулярних перевірок дотримання МСЛ Програми відповідального відношення до лотерейних ігор є доступними для всіх зацікавлених осіб на офіційному веб-сайті МСЛ. МСЛ також може розміщувати звіти про виконання цієї Програми у пунктах розповсюдження білетів державних лотерей, що проводяться МСЛ, надсилати повідомлення про розміщення звітів зацікавленим особам засобами поштового зв'язку, електронною поштою тощо.

3. Державні лотереї та фізичні особи віком до 18 років

3.1. Участь в державних лотереях малолітніх та неповнолітніх осіб *категорично забороняється.*

Під малолітніми особами в цій Програмі розуміються фізичні особи віком до чотирнадцяти років.

Під неповнолітніми особами в цій Програмі розуміються фізичні особи віком від чотирнадцяти до вісімнадцяти років.

Заборона на участь в державних лотереях (незалежно від їх видів та способу проведення) малолітніх та неповнолітніх осіб включає в себе наступні заборони:

а) заборону на прийняття від зазначених вище осіб ставок в державну лотерею та передачу цим особам лотерейного білету чи іншого документу, який засвідчує участь в державній лотереї;

б) заборону на участь зазначених вище осіб в розігруванні лотерейного білета чи іншого документу, який засвідчує участь в державній лотереї;

в) заборону на виплату (передачу) зазначеним вище особам виграшу (призу) в державну лотерею, незалежно від розміру такого виграшу (призу).

3.2. Для запобігання прийняття ставки в державну лотерею від малолітньої чи неповнолітньої особи та, відповідно, передачі такій особі лотерейного білету (іншого документу, який засвідчує участь в державній лотереї) представник МСЛ зобов'язується пересвідчитись, що фізична особа, яка має намір взяти участь в лотереї, є повнолітньою. За загальним правилом така оцінка повинна здійснюватись візуально.

У разі наявності в представника МСЛ хоча б найменших сумнівів щодо віку фізичної особи, яка має намір взяти участь в державній лотереї, такий представник МСЛ повинен витребувати від такої особи документ, що посвічує її особу та вік.

У разі відсутності у фізичної особи, яка має намір взяти участь в державній лотереї, документа, що підтверджує її особу та вік, та за наявності в представника МСЛ сумнівів щодо досягнення такою фізичною особою 18 років, представник МСЛ повинен утриматись від прийняття ставки в державну лотерею в цієї фізичної особи.

Ставка в державну лотерею не приймається від малолітньої чи неповнолітньої особи навіть при присутності поряд із такою особою її батьків (інших законних представників), одного з батьків (іншого законного представника), повнолітніх родичів чи будь-яких інших повнолітніх фізичних осіб, знайомих з відповідною малолітньою чи неповнолітньою особою.

Ставка в державну лотерею також не повинна прийматись, а лотерейний білет (інший документ, що посвідчує участь в державній лотереї) видаватись малолітній чи неповнолітній особі за наявності згоди на це хоча б одного із батьків (іншого законного представника), повнолітнього родича чи іншої повнолітньої фізичної особи, знайомої з відповідною малолітньою чи неповнолітньою особою, або на прохання цих осіб.

Ставка в державну лотерею не приймається, а лотерейний білет (інший документ, що посвідчує участь в державній лотереї) не видається малолітній чи неповнолітній особі також у випадку, коли такий лотерейний білет (інший документ, що посвідчує участь в державній лотереї), зі слів останньої, повинен стати подарунком для повнолітньої фізичної особи чи обов'язково переданий такій повнолітній фізичній особі.

Представник МСЛ повинен утриматись від прийняття ставки в державну лотерею від фізичної особи – іноземця, молодше 18-річного віку, та, відповідно, передачі такій особі лотерейного білету (іншого документу, який засвідчує участь в державній лотереї), навіть у випадку, коли законодавство країни, громадянином якої є зазначена фізична особа, допускає (дозволяє) участь в лотереях осіб, яким не виповнилось 18 років.

3.3. При здійсненні розповсюдження білетів державних лотерей (лотерейних білетів, інших документів, які засвідчують участь в державній лотереї) через мережу Інтернет чи через інші канали віддаленого доступу, фізична особа, яка має намір здійснити ставку в державну лотерею, повинна підтвердити факт досягнення нею вісімнадцятирічного віку. В протилежному випадку ставка в державну лотерею не приймається.

3.4. У разі, якщо повнолітня фізична особа, зробивши ставку в державну лотерею, передала придбаний нею лотерейний білет (інший документ, який засвідчує участь в державній лотереї) малолітній чи неповнолітній особі у присутності представника МСЛ, останній повинен попередити таку фізичну особу про заборону участі в державних лотереях неповнолітніх осіб, а також про проблеми ігроманії.

У разі придбання лотерейного білету (іншого документу, який засвідчує участь в державній лотереї) повнолітньою фізичною особою із наступним переданням такою особою (у присутності представника МСЛ) придбаного нею лотерейного білету (іншого документу, що засвідчує участь в державній лотереї) малолітній чи неповнолітній особі

для його розігрування в будь-який спосіб (шляхом стирання захисного шару лотерейного білета, тощо), представник МСЛ повинен не допустити цього.

3.5. Представники МСЛ зобов'язані не приймати від малолітніх та неповнолітніх осіб лотерейних білетів чи інших документів, які засвідчують участь в державних лотереях, для їх оплати та, відповідно, представникам МСЛ забороняється виплачувати виграші малолітнім та неповнолітнім особам, незалежно від розміру виграшу, навіть у присутності їх батьків (інших законних представників), повнолітніх родичів чи інших повнолітніх фізичних осіб, знайомих з відповідною малолітньою чи неповнолітньою особою, чи за проханням перелічених вище осіб.

3.6. Інформація про заборону участі в державних лотереях малолітніх та неповнолітніх осіб розміщується в кожному пункті розповсюдження білетів державних лотерей, що проводяться ТОВ «М.С.Л.», а також на кожному сайті в мережі Інтернет, на якому можна придбати білети такої державної лотереї та/або розіграти їх.

3.7. При проведенні державних лотерей через мережу Інтернет чи через інші канали віддаленого доступу ТОВ «М.С.Л.» на кожному такому каналі віддаленого доступу (за технічної можливості відповідного каналу) розміщує інформацію щодо способів мінімізації участі в державних Інтернет-лотереях малолітніх та неповнолітніх осіб у якості порад для їх батьків (інших законних представників) та родичів.

Зокрема, ТОВ «М.С.Л.» рекомендуватиме батькам (іншим законним представникам):

а) не залишати дітей без догляду поблизу комп'ютеру, коли на ньому відкритий сайт, на якому можна придбати лотерейний білет (інший документ, який засвідчує участь в державній лотереї) та/або розіграти його;

б) використовувати програмне забезпечення для захисту дітей для блокування ігрових сайтів від малолітніх та неповнолітніх осіб;

в) не дозволяти малолітнім та неповнолітнім особам брати участь в державних Інтернет-лотереях у їх присутності;

г) не повідомляти малолітнім та неповнолітнім особам логін та пароль для входження до персонального кабінету повнолітньої фізичної особи, яка брала чи періодично бере участь в державних Інтернет-лотереях;

г) не повідомляти малолітнім та неповнолітнім особам дані своєї кредитної карточки, банківського рахунку, іншого рахунку, відкритого в електронній платіжній системі;

д) не користуватись можливістю «запам'ятати пароль» при вході до системи;

е) створювати окремі профілі для всіх, хто користується одним і тим самим комп'ютером.

4. Державні лотереї та повнолітні фізичні особи в стані наркотичного, алкогольного, токсичного сп'яніння або під дією сильнодіючих лікарських засобів

4.1. Представникам МСЛ забороняється в пунктах розповсюдження приймати ставки в повнолітніх фізичних осіб, які знаходяться в стані наркотичного, алкогольного або токсичного сп'яніння в силу якого, з точки зору представника МСЛ, вони не можуть в повній мірі оцінювати свої дії.

4.2. Представникам МСЛ забороняється в пунктах розповсюдження приймати ставки в повнолітніх фізичних осіб, які перебувають під дією сильнодіючих лікарських засобів, в силу якого, з точки зору представника МСЛ, вони не можуть в повній мірі оцінювати свої дії.

4.3. Представникам МСЛ забороняється в пунктах розповсюдження подавати алкогольні напої гравцям під час їх гри в державну лотерею за допомогою лотерейного терміналу самообслуговування, а також надавати безкоштовні алкогольні напої. До алкогольних напоїв в цій Програмі відносяться і слабоалкогольні напої.

4.3. У разі виявлення представником МСЛ, що певний гравець, граючи в державній лотереї, втратив контроль над дійсністю (з точки зору представника МСЛ), він повинен запропонувати такому гравцеві призупинити гру або відволікти його від гри.

5. Створення та просування лотерейних ігор

5.1. Лотерейні ігри, які створюються в МСЛ та пропонуватимуться населенню, повинні пройти оцінку незалежної компетентної компанії на предмет їх відповідності Стандартам відповідального відношення до лотерейних ігор, розроблених Європейською Асоціацією державних лотерей і ТОТО, та можливого їх негативного впливу на населення. Така оцінка буде проведена до початку запровадження конкретної державної лотереї, а саме до випуску цієї державної лотереї на ринок.

Високо-ризикові лотереї випускаються на ринок тільки у разі, коли їх запровадження дозволить зменшити або більш ефективно регулювати ризики, що вже існують на лотерейному ринку. В іншому випадку, високо-ризикові лотереї переглядатимуться.

5.2. Єдиним каналом віддаленого доступу (далі - КВД), що використовується МСЛ є мережа Інтернет. Доступ до участі в державних лотереях, які проводяться за допомогою мережі Інтернет, здійснюється через: офіційний сайт МСЛ та мобільний додаток «Державні лотереї МСЛ». У разі запровадження в майбутньому інших каналів віддаленого доступу МСЛ зобов'язується при їх розробці забезпечити виконання всіх вимог, встановлених для каналів віддаленого доступу.

Канали віддаленого доступу до лотерейних ігор, які використовуються МСЛ повинні забезпечувати виконання всіх вимог цієї Програми та Стандартів відповідального відношення до лотерейних ігор, розроблених Європейською Асоціацією державних лотерей і ТОТО.

5.2.1. Система функціонування КВД повинна виконувати наступне:

- підтверджувати/фіксувати адресу гравця;
- запитувати вік гравця;
- містити фільтри для запобігання доступу до лотерей неповнолітніх;
- відображати інформацію про поточний час доби (годинник);
- надавати можливість або встановлювати автоматично обмеження щодо часу гри гравця, грошових затрат, максимально допустимої суми програшу;
- надавати гравцям можливість слідкувати за реальністю, наприклад, шляхом роботи таймеру ігрової сесії, встановлення гравцями або автоматично періоду «охолодження» (перерв у грі), а також паузи між іграми;
- захищати персональні дані гравців та дані історії їх гри;
- до початку гри відображати інформацію щодо розміру ставок;
- одразу після закінчення гри повідомляти гравця про результати;
- надавати гравцям можливість здійснити самостійно оцінку власного відношення до лотереї, наприклад, шляхом проведення тестування;

- повідомляти гравцям контакти «гарячої лінії» та реабілітаційних центрів, що займаються проблемами ігроманії;

- давати можливість швидкого доступу гравця до документів, які містять положення про політику МСЛ у сфері відповідального відношення до лотерейних ігор;

5.2.2. Даний перелік не є виключним. МСЛ, керуючись аналізом практики функціонування КВД, може прийняти рішення про здійснення додаткових заходів щодо удосконалення участі у державних лотереях через КВД, підвищення безпеки та поінформованості гравців.

5.2.3. МСЛ має документально затверджену політику щодо дотримання конфіденційності щодо інформації про гравців та їх гру, яка розміщується на сайті МСЛ.

5.3. Просування (популяризація) державної лотереї на ринку здійснюватиметься МСЛ з дотриманням Кодексу реклами та маркетингу, який у повній мірі відповідає вимогам Стандартів відповідального відношення до лотерейних ігор, розроблених Європейською Асоціацією державних лотерей і ТOTO.

Учасниками різноманітних рекламних та маркетингових заходів щодо популяризації державних лотерей, які проводяться МСЛ, будуть виключно повнолітні фізичні особи.

5.4. Якщо популяризація відбувається шляхом розсилок SMS та на електронну пошту гравців, повинна забезпечуватись можливість відписатися від таких розсилок.

5.5. В маркетингових заходах забороняється використання персонажів, орієнтованих на неповнолітніх, або проведення реклами в рамках заходів, орієнтованих на неповнолітніх.

5.6. Основні правила, які МСЛ розповсюджуватиме серед гравців щодо участі в державних лотереях (в рамках відповідального відношення до лотерейних ігор):

а) до участі в лотереї необхідно відноситись як до розваги, а не способу заробітку коштів. Участь в державних лотереях не є альтернативою роботі та не є способом подолання фінансових складнощів.

б) до коштів, які програні, необхідно відноситись як до «вартості» своєї розваги, а до коштів, що виграні – як до премії;

в) гравці мають встановити собі самостійно обмеження по часу (тривалості) гри та притримуватись їх. Припиняти гру у вказаний час, незалежно від того, виграв гравець чи ні.

г) гравці мають встановити собі самостійно максимально суму коштів, які вони можуть без негативних для себе наслідків витратити на гру та притримуватись її.

г) гравці повинні бути готові програти і сприймати програш як частину гри;

д) гравці повинні бути попереджені про негативні наслідки залежності до лотерейних ігор;

е) гравці повинні встановити для себе правило не грати в кредит та не позичати кошти на гру;

е) гравці мають сформувати баланс у житті. Лотереї не повинні заважати та замінювати друзів, сім'ю, роботу, спорт;

з) гравці не повинні намагатись відіграти свої кошти, витрачені на участь в лотереї. Значна ймовірність того, що чим більше гравці старатимуться відшкодувати свої витрати у лотерею, вигравши у лотерею, тим більше сума цих витрат буде.

ж) участь в лотереї не потрібно сприймати як засіб боротьби із моральним або фізичним болем. Участь в державній лотереї з іншою метою, ніж просто розвага, може потягнути за собою додаткові психологічні та матеріальні проблеми.

і) гравці повинні систематично робити паузи в грі в лотерею;

і) гравці не повинні грати в стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння, або знаходячись під дією ліків.

и) гравці не повинні грати, перебуваючи в депресивному стані. Грати в державній лотереї можна перебуваючи в доброму настрої та добре відпочивши.

Зазначений перелік не є вичерпним та може доповнюватись на практиці.

6. Гравці та оплата лотерейного білета (іншого документа, який засвідчує участь в державних лотереях)

6.1. Представникам МСЛ *категорично забороняється* приймати ставки від фізичних осіб у кредит (із розстроченням платежу) або з наступною оплатою. Оплата лотерейного білету та іншого документа, який засвідчує участь в державних лотереях, повинна бути прийнята представником МСЛ в повному обсязі до моменту передачі фізичній особі лотерейного білету (іншого документа, який засвідчує участь в державних лотереях).

6.2. Представникам МСЛ *категорично забороняється* пропонувати фізичним особам брати кредити чи в будь-який інший спосіб позичати кошти для участі в державних лотереях, а також надавати фізичним особам, які мають намір взяти участь в державній лотереї, будь-яку інформацію про кредитні та інші фінансові організації та установи, в яких можна отримати кредит для участі в державних лотереях.

6.3. Представникам МСЛ *категорично забороняється* позичати власні або залучені (позичені) кошти фізичним особам для придбання останніми лотерейного білету чи іншого документа, який засвідчує участь в державній лотереї.

6.4. Представникам МСЛ, які здійснюють розповсюдження білетів державних лотерей через мережу Інтернет чи за допомогою інших каналів відділеного доступу, *категорично забороняється* розміщувати на сайтах чи на інших каналах віддаленого доступу будь-яку інформацію про кредитні та інші фінансові організації та установи, в яких можна швидко отримати кредит для участі в державних лотереях, а також розміщувати посилання на Інтернет-сайти таких організацій та установ.

6.5. Інформація про кредитні та інші фінансові організації та установи, в яких можна отримати кредит для участі в державних лотереях, а також посилання на Інтернет-сайти таких організацій та установ не повинні розміщуватись на сайті (сайтах) МСЛ в мережі Інтернет.

7. Обмеження (самообмеження) гравців у державній лотереї

7.1. Представники МСЛ, за можливості, повинні рекомендувати фізичним особам, які мають намір взяти участь в державних лотереях, встановлювати для себе щомісячний/квартальний бюджет, який вони можуть витартити на гру в державній лотереї протягом відповідного періоду.

Відповідні рекомендації для потенційних гравців повинні розміщуватись на сайті МСЛ в мережі Інтернет. На сайті МСЛ в мережі Інтернет розміщуються також інформаційні посилання на Інтернет-сайти організацій, які переймаються питаннями відповідального відношення до лотерейних ігор, а також інформація щодо реабілітаційних центрів України, в яких гравці можуть отримати медичну/реабілітаційну допомогу у проблем ігроманії.

7.2. При проведенні державних лотерей в мережі Інтернет чи за допомогою інших каналів віддаленого доступу МСЛ забезпечує можливість встановлення гравцями (за їх бажанням) самообмежень на день/тиждень/місяць/квартал/рік:

- встановлення максимальної суми коштів, яку гравець має намір витратити на гру в державній лотереї протягом відповідного періоду часу;

- встановлення максимального розміру ставки, яку гравець має намір витратити за один лотерейний білет (інший документ, який засвідчує участь в державній лотереї);

- встановлення максимальної кількості лотерейних білетів (інших документів, які засвідчують участь в державних лотереях), яку гравець має намір придбати протягом відповідного періоду часу;

- встановлення тривалості ігрової сесії;

- встановлення максимальної суми коштів, яку гравець може програти протягом відповідного періоду часу.

У разі вираження гравцем наміру змінити раніше встановлені для себе самообмеження уповноважений представник МСЛ (адміністратор сайту, тощо) повинен розглянути відповідну заявку гравця.

У разі наміру гравця зменшити встановлені ним раніше самообмеження заявка гравця щодо такої зміни обов'язково задовольняється.

У разі наміру гравця збільшити встановлені ним раніше самообмеження на 25% або більше, уповноважений представник МСЛ (адміністратор сайту, тощо) повинен запропонувати гравцеві тиждень для додаткових роздумів щодо такої зміни самообмежень та, з перебігом цього строку, підтвердити свої наміри. При підтвердженні гравцем наміру збільшити раніше встановлені ним самообмеження, уповноважений представник МСЛ (адміністратор сайту, тощо) повинен проаналізувати попередню (за останній квартал) активність цього гравця в грі.

У разі наміру гравця збільшити встановлені ним раніше самообмеження до 25%, уповноважений представник МСЛ (адміністратор сайту, тощо) повинен проаналізувати попередню (за останній квартал) активність цього гравця в грі.

У разі низької та середньої активності гравця за шкалою оцінювання, визначеною МСЛ, заявка гравця щодо збільшення відповідного раніше встановленого ним самообмеження задовольняється. У разі високої активності гравця за шкалою оцінювання, визначеною МСЛ, заявка гравця щодо збільшення відповідного раніше встановленого ним самообмеження задовольняється, а на його електронну пошту спрямовується лист із основними правилами відповідального відношення до лотерейних ігор, що визначені в п. 5.3 цієї Програми, а також з інформацією щодо негативних наслідків ігрової залежності.

У разі наміру гравця збільшити кількість самообмежень, що були раніше встановлені ним, відповідна заявка гравця обов'язково задовольняється. У разі наміру гравця зменшити кількість самообмежень, що були раніше встановлені ним, уповноважений представник МСЛ (адміністратор сайту, тощо) повинен запропонувати гравцеві тиждень для додаткових роздумів щодо такої зміни кількості самообмежень та, з перебігом цього строку, підтвердити свої наміри. При підтвердженні, в такому випадку, гравцем наміру зменшити кількість самообмежень, відповідна заявка гравця задовольняється.

МСЛ забезпечує гравців можливістю блокувати свої облікові записи на будь-який строк. У разі блокування гравцем свого облікового запису розсилання інформаційних матеріалів щодо рекламних та маркетингових заходів, які проводить МСЛ, такому гравцеві не здійснюється протягом всього часу блокування.

8. Інформування гравців

8.1. МСЛ забезпечує розміщення в кожному пункті розповсюдження білетів державних лотерей власної та агентської мережі письмової інформації для гравців щодо вікових обмежень, шансів виграти в кожному державну лотерею, що проводиться МСЛ, реабілітаційних центрів та гарячої телефонної лінії, в яких (за якою) можна отримати допомогу з проблем ігрової залежності, а також іншої інформації з питань відповідального відношення до лотерейних ігор. Також має бути забезпечено розміщення такої інформації на офіційному веб-сайті МСЛ.

8.2. МСЛ забезпечує розміщення в мережі Інтернет, на інших каналах віддаленого доступу до державних лотерей, що проводяться МСЛ (за технічної можливості), в пунктах розповсюдження, тестів щодо ігрової залежності.

8.3. Представники МСЛ зобов'язані коректно інформувати фізичних осіб, які мають намір взяти участь в державній лотереї, особливо представників незахищених верств населення, про те, що граючи в державну лотерею можна програти, і сума коштів, загалом потрачена на участь в лотереях, може бути більшою фактичного виграшу.

8.4. Інформація з питань відповідального відношення до лотерейних ігор, включаючи інформацію про реабілітаційні центри, номери телефонів гарячої лінії, повинна розміщуватись в пунктах розповсюдження таким чином, щоб відвідувачі пункту розповсюдження могли її конфіденційно взяти (отримати), без звернення до розповсюджувача.

9. Розміщення пунктів розповсюдження

9.1. Пункти розповсюдження білетів державних лотерей МСЛ не можуть розміщуватись в дошкільних, шкільних та позашкільних дитячих закладах, в навчальних закладах, в приміщеннях медичних та реабілітаційних закладів, в ломбардних установах, а також на територіях означених вище закладів та установ.

10. Гра через лотерейні термінали самообслуговування

10.1. У випадку використання МСЛ у своїй діяльності лотерейних терміналів самообслуговування (далі - ЛТС), МСЛ повинно забезпечити навчання відповідального відношення до гри розповсюджувачів, які організують надання послуг через ЛТС.

10.2. Договори з розповсюджувачами повинні містити положення, що гарантуватимуть їх відповідальне ставлення до гри та заборону брати участь у грі.

10.3. На ЛТС або в безпосередній близькості від них повинна бути розміщена наступна інформація:

- про вікові обмеження гравців;
- про шанси на виграш;
- попередження про те, що виграш є випадковістю;
- телефон гарячої лінії, за якою гравці можуть отримати допомогу та консультації;
- телефони реабілітаційних центрів, що займаються проблемами ігromанії.

10.4. Забороняється в точках, де працюють ЛТС безкоштовно подавати гравцям алкогольні напої.

10.5. Програмне забезпечення ЛТС має включати:

10.5.1. можливість системи контролювати швидкість гри;

10.5.2. можливість встановлення обмежень часу гри або суми коштів, що може бути використана у грі;

10.5.3. встановлення перерв у грі з метою охолодження гравців;

10.5.4. засоби контролю за реальністю (годинник, лічильник витраченої у ході гри суми коштів, активне повідомлення про відповідальне відношення до гри і т.д.);

10.5.5. систему підтвердження віку гравця.

10.6. ЛТС повинні розміщуватися в зоні видимості розповсюджувача, що забезпечить можливість спостерігати за їх використанням гравцями.

10.7. Перевірки щодо дотримання вимог Програми здійснюються з залученням незалежної компетентної компанії, в тому числі «таємними покупцями».

11. Взаємодія з контрагентами

11.1. Правовідносини МСЛ з контрагентами (торговими агентами, розповсюджувачами, особами, що надають рекламні/маркетингові послуги та ін.) повинні базуватись на Стандартах відповідального відношення до лотерейних ігор, затверджених Європейською Асоціацією державних лотерей і ТOTO та вимогах даної Програми.

11.2. Уповноважена особа МСЛ, що має намір укласти договір з контрагентом, зобов'язана ознайомити його з матеріалами щодо політики МСЛ у сфері відповідального відношення до лотерейних ігор, а також Кодексом реклами та маркетингу (далі - Кодекс).

11.3. У випадку, якщо контрагент погодився дотримуватись положень Стандартів та Програми та Кодексу, уповноважена особа МСЛ повинна провести навчання контрагента відповідальному відношенню до лотерейних ігор, керуючись Програмою навчання торгових агентів (розповсюджувачів) відповідального відношення до лотерейних ігор.

11.4. Положення договорів з контрагентами повинні містити положення, які гарантуватимуть дотримання ними у своїй діяльності, в частині, що будь-яким чином може стосуватися лотерейних ігор, вимог Стандартів, Програми та Кодексу. Така гарантія може забезпечуватись встановленням відповідальності контрагентів у випадку порушень зазначених вимог.

11.5. Обов'язковим є проведення періодичних перевірок обізнаності контрагентів у сфері відповідального відношення до лотерейних ігор, в тому числі, вимог Стандартів, Програми та Кодексу.

11.6. МСЛ може забезпечувати дотримання контрагентами вимог Стандартів, Програми та Кодексу у інший спосіб, який не передбачений даною Програмою, але водночас не суперечить нормам чинного законодавства та не призводить до порушення їх законних прав.

11.7. МСЛ зобов'язане на регулярній основі залучати незалежну компанію до здійснення перевірок дотримання МСЛ Програми відповідального відношення до лотерейних ігор. Звіти, складені за результатами таких перевірок МСЛ оприлюднює через доступні для зацікавлених осіб інформаційні канали.